

En blomsterdekorert askeurne blir rolig firet ned mot sjøen. Den frigjøres, og så flyter den fritt på den blå havflaten. Ikke lenge etter ligger den tung i sjøen og synker duvende. Til sist ser vi bare de friske blomstene flyte igjen på vannspeilet. Det siste farvel er tatt.

Vi har deltatt på en maritim gravferd.

Sjøsenkning av askeurne – et verdig farvel

De fleste urner blir oftest satt ned på tradisjonelle gravlunder her i landet. Men gravferdsloven åpner også for at aske etter avdøde kan spres for vinden.

Det må søkes Fylkesmannen for å få tillatelse til dette. Slike søknader blir i de aller fleste tilfeller innvilget. Man må i søknaden oppgi hvor asken skal spres. Det er mest vanlig at det gis tillatelse til at asken blir spredt på åpent hav eller i høg fjellet.

Fylkesmannen i Vestfold innvilget i 2011 75 søknader om askespredning eller sjøsenkning. Av disse var 25 levert fra Vestfold krematorium, mens de øvrige 50 kom fra krematorier utenfor Vestfold.

På landsbasis er det 1,6 % av de som velger kremasjon som ønsker askespredning. I Vestfold er tallet 2,5 %.

Maritim urnegravferd

Når Fylkesmannen innvilger «søknad om spredning av aske» på åpent hav, tillates det også å benytte en urne som i sin helhet senkes ned i sjøen.

Muligheten med å senke hele urnen har vært lite kjent i Norge. Vestfold krematorium har arbeidet med en løsning på denne type gravferd som er både etisk og verdimeessig god. En slik gravferd blir også kalt maritim gravferd.

Krematoriet mener at den mest verdige måten å gjennomføre en slik handling på, er å benytte en urne som kan senkes ned i sjøen i

sin helhet. Slike urner er miljøvennlige og laget av lett oppløselig materiale. De kalles ofte for sjøurne. Fylkesmannen setter også som vilkår at det benyttes urne av lett oppløselig materiale, når man ønsker at hele urnen skal senkes.

For å gjøre denne seremonien så verdig som mulig, passer det veldig godt å lage en blomsterkrans som festes på toppen av urna. Når sjøurnen settes ned på vannet vil en se toppen av urnen med blomster «seile» på sjøen før den langsomt synker. Når den etter hvert begynner å synke, vil man ofte kunne se at asken på en rolig og verdig måte siver ut i nede i vannet, før hele urnen synker og blomstene flyter rolig på havoverflaten som et siste farvel.

Sjøurna som er laget av papirmasse, gir også mulighet til fysisk å spre asken for vinden, dersom det er ønskelig. Asken er nemlig samlet i en nedbrytbar pose, som man kan ta ut av urnen. Slik kan kun aske helles ned på sjøen, eller spres på fjellet.

Urnere som leveres fra øvrige krematorier, er ikke beregnet på å senkes ned, og de er ofte

konstruert slik at forseglingen må brytes opp, ved hjelp av verktøy, før man får tømt ut asken. Dette kan enkelte ganger skape uheldige situasjoner ute på åpent hav, og kan oppleves som lite verdig.

Pårørende kan selv foreta "askespredning" med egen båt, men både «Taxi»-båter og Redningsselskapets båter er ofte benyttet.

Når det velges askespredning eller sjøsenkning, kan man også planlegge gravferden slik at man får foretatt kremasjon før man arrangerer en seremoni i kirke eller kapell. Urneseremonien kan da skje med en pent pyntet urne, satt fram i seremonirommet. Deretter kan man arrangere en tur på sjøen, hvor man er sammen om senkning av urnen. Ved dette alternativet har man god tid til å forberede seremonien, siden regelverket gir rom for å vente inntil 6 mnd. etter dødsfallet med å senke ned urnen, eller spre asken.

Vestfold krematorium 3. april 2011

Ola Kristian Asp

